

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5To/114/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2720010428
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kristína Ferencziová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2720010428.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kristíny Ferencziovej a sudcov JUDr. Martina Žovince a Mgr. Michala Polláka, v trestnej veci obžalovanej ml. A. A., nar. XX.XX.XXXX, pre zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 Trestného zákona, o odvolaní obžalovanej proti rozsudku Okresného súdu Skalica zo dňa 4.5.2022, č.k. 6T/96/2020-201, na verejnom zasadnutí konanom dňa 12.01.2023 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovanej ml. A. A., nar. XX.XX.XXXX, zamietá.

odôvodnenie:

Okresný súd Skalica rozsudkom zo dňa 4.5.2022, č.k. 6T/96/2020-201 uznal obžalovanú ml. A. A. za vinnú, že

dňa 20.03.2020 v čase o 19.24 hod. v Holíči, v predajni BILLA na ulici Bernolákova 1, platila pri pokladni za tovar falošnou bankovkou v nominálnej hodnote 10 €, so sériovým číslom PA7497803159, stupeň nebezpečnosti „5“ - nepodarený falzifikát, o ktorej vedela, že nie je pravá, teda falšované peniaze dala ako pravé,

čím spáchala zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 Trestného zákona.

Za to jej súd uložil podľa § 270 ods. 2 Trestného zákona, § 117 ods. 1 Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. j) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil a podľa § 119 ods. 1 Trestného zákona určil skúšobnú dobu na 1 (jeden) rok.

Proti tomuto rozsudku podala ihneď, po jeho vyhlásení, odvolanie obžalovaná, a to proti výroku o vine aj treste a proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo.

Podané odvolanie obžalovaná odôvodnila prostredníctvom svojho obhajcu podaním zo dňa 12.08.2022, v ktorom uviedla nasledovné (skrátene):

Vzhľadom na skutočnosť, že hranica posudzovania trestnej zodpovednosti u obžalovanej bola veľmi tesná, bolo v predmetnej veci potrebné pre posúdenie trestnej zodpovednosti obžalovanej posúdiť aj úroveň jej rozumovej a mravnej vyspelosti. S poukazom na § 95 ods. 1 Trestného zákona uvádza, že u mladistvého, ktorý má menej ako 15 rokov a ktorý spáchal čin vykazujúci znaky trestného činu sú orgány činné v trestnom konaní a súdy z úradnej povinnosti povinné skúmať spôsobilosť rozpoznať protiprávnosť činu resp. ovládať jeho konanie práve v kontexte jeho rozumovej a mravnej vyspelosti (tzv. podmienenú trestnú zodpovednosť u mladistvých). Stanovenie hranice trestnej zodpovednosti na 14 rokov teda nemožno chápať absolútne, ale podmienene práve s ohľadom na úroveň jeho mravnej a rozumovej vyspelosti.

Poukazuje na to, že v uznesení o pribratí znalca B. C. ako aj v jej následnom znaleckom posudku (spracovanom v rámci prípravného konania) však nebola nijakým spôsobom zodpovedaná otázka podmienenej trestnej zodpovednosti, t.j. otázka trestnej zodpovednosti s ohľadom na úroveň mravnej a rozumovej vyspelosti obžalovanej v čase kedy malo dôjsť k spáchaniu skutku. Tieto okolnosti potvrdila znalkyňa i pri výsluchu na hlavnom pojednávaní dňa 28.02.2022. Z predmetného výsluchu znalkyne tiež

vyplývalo, že skúmanie mravnej vyspelosti spadá skôr do predmetu skúmania psychológa, pretože on je odborník na duševné stavy ako také, psychiater sa zaoberá patológiou, teda chorobami.

Následne bol síce znalkyňou MUDr. Jaroslavou Struňákovou, MHP vypracovaný znalecký posudok – doplnenie posudku č. 22/2020, ktorého predmetom malo byť zodpovedanie otázky – „Dosiahla v čase skutku rozumová a mravná vyspelosť obvinenej ml. A. A. takú úroveň, aby mohla rozpoznať protiprávnosť konania, ktoré je jej kladené za vinu a toto svoje konanie ovládnuť?“ Znalkyňa v predmetnom doplnení znaleckého posudku konštatovala záver, že „rozumová a mravná vyspelosť obvinenej ml. A. A. v čase skutku dosiahla takú úroveň, aby mohla rozpoznať protiprávnosť konania, ktoré je jej kladené za vinu a toto svoje konanie ovládnuť.“

Z uvedeného je možné jednoznačne vyvodiť, že posúdenie trestnej zodpovednosti obžalovanej v kontexte rozumovej a mravnej vyspelosti bolo zjavne nesprávne. Poukazuje na to, že posudzovanie rozumovej a mravnej vyspelosti spadá do predmetu skúmania znalca z odboru psychológie, konkrétne z odvetvia klinickej psychológie detí. Psychológ v danom prípade uskutočňuje psychologické vyšetrenie probanda pričom pri danom vyšetrení aplikuje viaceré psychodiagnostické metódy a testy. V prípade obžalovanej však k takémuto vyšetreniu nedošlo.

Ďalej má za to, že skutok, ktorý je obžalovanej kladený za vinu nie je trestným činom. Pre daný skutok nie je prípustné vyvodzovať trestnoprávnu zodpovednosť a to i s poukazom na hmotnoprávnu zásadu subsidiarity trestnej represie tzv. ultima ratio a pritom poukazuje na § 27 zákona o priestupkoch. Skutok, ktorý sa obžalovanej kladie za vinu by nemal byť posudzovaný v trestnoprávnej rovine, ale nanajvýš v intenciách priestupkovej zodpovednosti.

Poukazuje na to, že uvedená bankovka bola vyhodnotená odborným posudkom Národnej banky Slovenska zo dňa 08.04.2020 ako bankovka s najnižším stupňom kvality „5“, t.j. nepodarený falzifikát, pričom pre naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2, ods. 3 písm. b) Trestného zákona je potrebné, aby u predmetných falzifikátov bola reálna možnosť uviesť ich do obehu.

V tejto súvislosti poukazuje na Rozhodnutie ECB z 19.04.2013 o nominálnych hodnotách, špecifikáciách, reprodukcii, výmene a sťahovaní eurobankoviek z obehu (ďalej len „Rozhodnutie ECB/2013/10“), ktoré je podľa čl. 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie záväzná v celom rozsahu. S ohľadom na aplikačnú prednosť aktov orgánov EÚ vyjadrenú v čl. 7 ods. 2 Ústavy SR je potrebné pre posúdenie trestnosti predmetného skutku vychádzať práve z Rozhodnutia ECB/2013/10, ktoré v čl. 2 stavuje pravidlá reprodukcie eurobankoviek. Práve čl. 2 ods. 2 Rozhodnutia ECB/2013/10 (ktoré má normatívny charakter) stanovuje základné kritérium pre rozlíšenie zákonnosti resp. nezákonnosti reprodukcie eurobankovky. Podľa čl. 2 od. 2 Rozhodnutia ECB/2013/10: „Reprodukcie, ktoré by si široká verejnosť mohla pomýliť s pravými eurobankovkami sa považujú za nezákonné“. Základným kritériom (tzv. generálnou klauzulou) pre posúdenie zákonnosti reprodukcie eurobankovky je práve jej spôsobilosť uviesť do omylu širokú verejnosť.

Na to, aby bola bankovka posúdená ako nezákonná teda nebude postačovať, pokiaľ by falzifikát eurobankovky bol spôsobilý byť uvedený do obehu iba za celkom výnimočnej situácie (napr. by bol falzifikát odovzdaný dieťaťu a pod). Z kvalitatívneho hľadiska by mal širokú verejnosť predstavovať človek priemernej inteligencie, ktorého skúsenosti s odovzďovaním a prijímaním eurobankoviek sa nebude vyznačovať prvkami pravidelnosti alebo profesionality ako u pracovníkov peňažných ústavov a pod. Kvantitatívne hľadisko pojmu široká verejnosť by malo vyjadrovať požiadavku, aby falzifikát eurobankovky bol spôsobilý uviesť do omylu aspoň niekoľko osôb z náhodne vybranej vzorky ľudí (hoci aj za nepriaznivých svetelných príp. iných podmienok).

Predmetný falzifikát bankovky nebol spôsobilý uviesť do omylu žiadnu osobu. V tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že predmetná bankovka sa podľa zistení vyšetrovateľa predávala na internetovom obchode Wish. Išlo teda o hračku, ktorá má navyše na rubovej strane vyznačené že ide o kópiu, v angličtine „copy“. Z uvedeného dôvodu má za to, že ide o zákonnú reprodukciu eurobankovky podľa Rozhodnutia ECB č. ECB/2013/10. Zároveň dopĺňa, že skutočnosť, či bola predmetná bankovka spôsobilá uviesť širokú verejnosť do omylu bolo aj v praxi reálne overené. Bankovkou malo byť najskôr platené v novinovom stánku, potom v predajni Billa, pričom z výsluchu svedkov, ktorí prišli do kontaktu s predmetnou bankovkou uviedli, že hneď spoznali, že bankovka nie je pravá.

Na základe týchto skutočností je potrebné prijať záver, že predmetný falzifikát skutočne nebol spôsobilý uviesť do omylu širokú verejnosť. Konanie, ktoré sa obžalovanej kladie za vinu teda nebolo spôsobilé porušiť Trestným zákonom chránený objekt v podobe ochrany meny. Súd sa v predmetnej veci náležitým spôsobom nezaoberal právnou úpravou EÚ (predovšetkým Rozhodnutím ECB/2013/10), a teda spôsobilosťou falzifikátu uviesť do omylu širokú verejnosť.

Opakuje, že rozhodnutie ECB/2013/10 je aktom orgánu EÚ, ktorý má prednosť pred vnútroštátnym právom. Pokiaľ Rozhodnutie ECB/2013/10 stanovuje podmienky za ktorých je možné reprodukciu eurobankoviek považovať za zákonnú (čl. 2 ods. 2, čl. 2 ods. 3) takáto reprodukcia eurobankoviek jednoznačne vylučuje trestnoprávnu zodpovednosť za reprodukciu eurobankoviek v súlade s týmto rozhodnutím. Práve Rozhodnutie ECB/2013/10 je aktom orgánu EÚ, ktorý stanovuje podmienky za ktorých je možné práve zákonné reprodukcie eurobankoviek vyhotovovať.

Pokiaľ by bol odvolací súd názoru, že skutok pre ktorý bola podaná obžaloba je potrebné posudzovať v intenciách ust. § 270 ods. 2, ods. 3 písm. b) Trestného zákona bez ohľadu na znenie ustanovení Rozhodnutia ECB/2013/10, má za to, že je v danej veci potrebné zodpovedanie viacerých s tým súvisiacich otázok. V tejto súvislosti navrhuje, aby odvolací súd pred rozhodnutím o odvolaní v súlade s § 283 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s § 241 ods. 3 Trestného poriadku prerušil trestné stíhanie a v súlade s čl. 267 ZFEÚ požiadal Súdny dvor Európskej únie o vydanie predbežného rozhodnutia o otázke v nasledujúcom navrhovanom znení:

1. „Má sa ustanovenie čl. 2 ods. 2 Rozhodnutia Európskej Centrálnej banky z 19. apríla 2013 o nominálnych hodnotách, špecifikáciách, reprodukcii, výmene a sťahovaní eurobankoviek z obehu vykladať tak, že posúdenie zákonnosti reprodukcie eurobankovky podľa tohto článku môže mať vplyv na posúdenie otázky či konkrétna reprodukcia eurobankovky môže byť považovaná za falzifikát eurobankovky?“

2. „V prípade kladnej odpovede na prvú otázku, je možné čl. 2 ods. 2 Rozhodnutia Európskej Centrálnej banky z 19. apríla 2013 o nominálnych hodnotách, špecifikáciách, reprodukcii, výmene a sťahovaní eurobankoviek z obehu, vykladať v tom zmysle, že toto ustanovenie priamo vylučuje aby bola zákonná reprodukcia eurobankovky podľa tohto článku považovaná za falzifikát eurobankovky?“

3. Má sa pojem „Spôsobilosť uviesť do omylu širokú verejnosť“ podľa ustanovenia čl. 2 ods. 2 Rozhodnutia Európskej Centrálnej banky z 19. apríla 2013 o nominálnych hodnotách, špecifikáciách, reprodukcii, výmene a sťahovaní eurobankoviek z obehu vykladať tak, že na vyhodnotenie reprodukcie eurobankovky za falzifikát musí mať takáto reprodukcia určitú úroveň kvality vyhotovenia?“

4. Je v súlade s právom na spravodlivý proces podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie v spojení so zásadou prezumpcie neviny podľa čl. 48 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie, pokiaľ by bol prijatý odsudzujúci rozsudok pre skutok právne kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov bez toho aby bola zo strany konajúceho súdu zisťovaná spôsobilosť posudzovaného falzifikátu eurobankovky uviesť do omylu širokú verejnosť podľa ustanovenia čl. 2 ods. 2 Rozhodnutia Európskej Centrálnej banky z 19. apríla 2013 o nominálnych hodnotách, špecifikáciách, reprodukcii, výmene a sťahovaní eurobankoviek z obehu?“

Na základe vyššie uvedeného žiada, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa v tejto veci podľa ust. § 321 ods. 1 písm. a), b), c), d) Trestného poriadku a v súlade s ust. § 322 ods. 3 Trestného poriadku rozhodol vo veci sám tak, že obžalovanú spod obžaloby v celom rozsahu oslobodí podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku, pretože skutok, pre ktorý je stíhaná nie je trestným činom.

K odvolaniu obžalovanej sa vyjadril prokurátor podaním zo dňa 26.08.2022, v ktorom uviedol nasledovne (citácia):

„Primárne konštatujem, že odvolaním napadnutý rozsudok Okresného súdu Skalica sp. zn. 6T/69/2020-201 zo dňa 4.5.2022 považujem za vecne správny, vyčerpávajúco a logicky odôvodnený v každej parciálnej otázke (právnej aj skutkovej) a teda právne perfektný, pričom ním uložený trest taktiež považujem za primeraný. Vzhľadom na uvedené, zameriam svoje vyjadrenie iba k niektorým podstatným bodom odvolania obhajcu JUDr. Jakuba Križana.

Ml. obžalovaná prostredníctvom svojho obhajcu namietala okrem iného spôsobilosť bankovky byť zamenená s pravými peniazmi, a tak sa dostať do obehu. Tvrdila pritom v zásade to, že podľa rozhodnutia ECB/2013/10 (ďalej len rozhodnutie ECB), takáto bankovka musí byť zameniteľná s pravou pre širokú verejnosť. Takúto premisu považujem za chybnú primárne z dôvodu, že rozhodnutie ECB hovorí o bankovkách, ktoré je možné legálne reprodukovať a nie pokúšať sa dať do obehu ako pravé.

Sama ECB však v rozhodnutí v zásade určila, v akých prípadoch podľa nej bankovka širokou verejnosťou takto zameniteľná nie je. Ide o prípady uvedené v čl. 2 ods. 2 písm. a) - f) rozhodnutia ECB. Preskúmaním predmetných ustanovení zistíme, že ide o také napodobneniny, kedy je každému na prvý pohľad jasné a zrejmé, že nemôže ísť o pravú bankovku, napr. z dôvodu vysoko neprimeranej veľkosti reprodukcie, že ide len o reprodukciu jednostrannú alebo so zreteľným nápisom a pod. Takéto bankovky nemôžu byť podľa ECB zamenené s pravou z pohľadu širokej verejnosti za žiadnych okolností. Je možné vydedukovať, že takéto reprodukcie sú povolené, lebo sa neočakáva, že by ich niekto mohol zameniť s pravou bankovkou, a teda ani sa pokúsiť nimi platiť. Argumentom a contrario možno vyvodíť, že ostatné

napodobeniny považuje ECB pre širokú verejnosť za zameniteľné. Bankovka, ktorú sa snažila ako pravú dať do obehu ml. obžalovaná však ani zďaleka nespadá pod žiaden z prípadov predpokladaných v čl. 2 ods. 2 písm. a) - f) rozhodnutia ECB. Teda nejde o takú bankovku, ktorá by nemohla byť podľa rozhodnutia ECB širokou verejnosťou zameniteľná.

Som toho názoru, že i pri výklade ustanovenia § 270 Tr. zákona v zmysle rozhodnutia ECB prídeme k záveru, že v iných prípadoch, ako uvedených v čl. 2 ods. 2 písm. a) - f) rozhodnutia ECB, kedy nejde o bankovky nezameniteľné v zásade v žiadnom prípade, pri právnom posúdení zameniteľnosti bankovky neposudzujeme jej zameniteľnosť pre širokú verejnosť (argument od väčšieho k menšiemu), ale podľa individuálnych okolností veci. V iných ako v uvedených prípadoch, teda pri posúdení zameniteľnosti bankovky s pravou, teda neposudzujeme jej zameniteľnosť pre širokú verejnosť, keďže nejde už o tak nepodobné napodobeniny, ale individuálne. Práve na tieto prípady je potrebné aplikovať rozhodnutie R 3/1991-1 na ktoré poukazuje napadnutý rozsudok. Rozhodnutie ECB teda rieši otázku, kedy je možné legálne vyhotoviť reprodukcii bankovky a predmetný judikát zasa otázku kedy ide pri použití reprodukcie bankovky o trestný čin.

Pre tieto dôvody tiež považujem návrh obžalovanej na prerušenie trestného stíhania za účelom podania žiadosti o vydanie predbežného rozhodnutia za nedôvodný a navrhujem ho zamietnuť.

V súvislosti s vyššie uvedeným ml. obžalovaná tiež poukazovala na zásadu ultima ratio. K tejto námietke primárne poukazujem na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1 TdoV 10/2015, v ktorom Najvyšší súd SR konštatoval, že: „pravidlo „ultima ratio“ možno uplatniť jedine prostredníctvom materiálneho korektívu v rozsahu § 10 odsek 2 Trestného zákona č. 300/2005 Z. z., teda v zmysle platnej a účinnej zákonnej úpravy, len pri prečinoch.“. Keďže skutok, pre ktorý je ml. obžalovaná trestne stíhaná je zločinom, uvedenú námietku hodnotím ako nedôvodnú.

Ďalšou podstatnou odvolacou námietkou bolo, že pred súdom nebola dostatočne preukázaná mravná vyspelosť ml. obžalovanej. K tomuto v plnom rozsahu poukazujem na vyčerpávajúce odôvodnenie napadnutého rozsudku s ktorým sa plne stotožňujem. Nad rámec tohto odôvodnenia však považujem za potrebné uviesť, že hoci sa znalkyňa MUDr. Struňáková, MPH na pojednávaní vyjadrila, že mravnú vyspelosť obžalovanej neskúmala, toto jej vyjadrenie hodnotím z toho hľadiska, že sa na túto otázku vyložene nezameriavala vo vypracovaní znaleckého posudku č. 22/2020, nakoľko k tomuto nesmerovala otázka vyšetrovateľa. Túto otázku však vedela a mohla vyhodnotiť na základe jej dostupných informácií získaných z VS, na HP dňa 28.2.2022, ako aj osobným vyšetrením ml. obžalovanej. Preto v predloženej doplnení k znaleckému posudku, na základe tejto sumy informácií v rámci svojej odbornosti kladne vyhodnotila, tak otázku svojej spôsobilosti na zodpovedanie otázky mravnej vyspelosti mladistvej obžalovanej, ako aj samotnú mravnú vyspelosť mladistvej obžalovanej.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhujem aby Krajský súd v Trnave, odvolanie podané ml. obžalovanou A. A., v zastúpení obhajcom JUDr. Jakubom Križanom, podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol.“

Na rozhodnutie o odvolaní obžalovanej nariadil tunajší súd verejné zasadnutie, ktoré sa vykonalo v prítomnosti prokurátora a obhajcu obžalovanej. Obžalovaná sa verejného zasadnutia nezúčastnila, doručenie upovedomia o jeho konaní mala vykázané fikciou. Prokurátor navrhol odvolanie zamietnuť, nakoľko prvostupňové rozhodnutie vo všetkých jeho výrokoch považuje za zákonné. Obhajca obžalovanej navrhol, aby súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a rozhodol tak, že obžalovanú spod obžaloby oslobodí, nakoľko skutok nie je trestným činom.

Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku:

1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

3) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im

predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Krajský súd v Trnave ako odvolací súd podľa § 315 Trestného poriadku preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 316 Trestného poriadku a zistil, že nie je dôvod na zamietnutie odvolania v zmysle § 316 ods. 1 Trestného poriadku, ani na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku. Odvolanie podala obžalovaná ako oprávnená osoba, v zákonnej lehote a proti výrokom, proti ktorým je tento opravný prostriedok prípustný.

Po preskúmaní napadnutých výrokov a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie obžalovanej nie je dôvodné.

Z výsledkov vykonaného dokazovania bolo preukázané, že obžalovaná sa dopustila skutku tak, ako je jej kladený za vinu obžalobou a prvostupňovým rozsudkom. Prvostupňový súd v súlade s požiadavkou zákonodarcu v písomnom odôvodnení napadnutého rozsudku jasne a zrozumiteľne a veľmi podrobne vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel. Z odôvodnenia je taktiež zrejmé, akými právnymi úvahami sa prvostupňový súd spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a tiež ako sa vyrovnal s obhajobou obžalovanej. Všetky vo veci vykonané dôkazy prvostupňový súd v dôvodoch napadnutého rozsudku dôkladne rozoberá, preto odvolací súd v podrobnostiach na tieto dôkazy len poukazuje.

Obhajoba v odvolaní namieta totožné skutočnosti ako v konaní pred súdom prvého stupňa, t. j. že v konaní nebola zistená podmienená trestná zodpovednosť obžalovanej (jej rozumová a mravná vyspelosť). S uvedenou námietkou sa podrobne zaoberal aj prvostupňový súd a na túto odpovedal na strane 7 až 9 napadnutého uznesenia. Odvolací súd sa s argumentami súdu prvého stupňa v celom rozsahu stotožňuje a len v krátkosti dodáva nasledovné.

Znalec - detský psychológ je oprávnený zisťovať úroveň rozumovej a mravnej vyspelosti mladistvého, avšak v žiadnom prípade znalec - psychológ nie je oprávnený posudzovať vzťah preukázanej úrovne rozumovej alebo mravnej vyspelosti k ovládacej a rozpoznávacej zložke mladistvého v čase spáchania predmetného skutku. Takýmto oprávnením disponuje iba znalec - psychiater. V uvedenom prípade bola pribratá do konania iba znalkyňa – psychiatricka, ktorá vyslovila záver, že v čase spáchania skutku bola obžalovanej mravná a rozumová vyspelosť dostatočná na to, aby mohla rozpoznať protiprávnosť svojho konania a toto ovládať, pričom nebola u obžalovanej zistená duševná zaostalosť. V situácií, keď znalkyňa sama uviedla, že dokáže zodpovedať otázku úrovne rozumovej a mravnej vyspelosti mladistvej, a to aj bez pribratia psychológa, sa potom aj odvolaciemu súdu javí ako nadbytočné osobitne pribrať do konania ďalšieho znalca z odboru psychológie.

Formy a spôsoby preukazovania rozumovej aj mravnej vyspelosti mladistvého závisia od okolností spáchaného trestného činu, povahy a závažnosti trestného činu, ako aj osobnosti mladistvého, jeho dovtedajšieho spôsobu života a povesti. Základnými dôkazmi sú výsluch zákonného zástupcu, správy zo školy, výchovných zariadení, komplexná správa od orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, príp. výsluchy učiteľov, vychovávateľov, psychológa či jeho odborné vyjadrenie. Znalecké dokazovanie z odboru detskej psychológie, či detskej psychiatrie je namieste až v prípade vzniku odôvodnených pochybností o rozumovej a mravnej vyspelosti mladistvého. Otázka tzv. podmienenej (relatívne) zodpovednosti mladistvých je otázkou právnou, dôkazy zabezpečené v trestnom konaní (napr. znalecký posudok) sú len podkladmi pre vytvorenie si právneho záveru, presvedčenia súdu. Kým prítomnosť/absencia rozumovej a mravnej vyspelosti je biologicko-psychologickým kritériom, schopnosť/neschopnosť rozpoznať protiprávnosť je juristickým kritériom.

Zo správy Špeciálnej základnej školy D., ktorú obžalovaná navštevuje vyplynulo, že jej rozumová vyspelosť je dostatočná, pričom aj z výpovede samotnej obžalovanej ako aj výpovedí svedkýň E. F. a G. F. vyplynulo, že obžalovaná pravidelne chodí nakupovať s bankovkami alebo mincami, má skúsenosť s peniazmi od svojich 12 rokov (s mincami skôr), dokonca chodí na brigády a má vlastný príjem. Za týchto okolností nemožno hovoriť o nevypelosti obžalovanej, či už rozumovej alebo mravnej.

Súd prvého stupňa zabezpečil aj správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica a Mesta Holíč, oddelenie školstva, sociálnych vecí a zdravotníctva, z ktorých vyplynulo, že rodičia ml. obžalovanej boli niekoľkokrát riešení pohovorom a tiež v priestupkovom konaní za zanedbávanie povinnej školskej dochádzky mal. detí, najmä ml. obžalovanej, ktorá opakovane neospravedlnene vymeškávala školskú dochádzku. Mestská polícia Holíč neeviduje žiadny záznam voči ml. obžalovanej a taktiež nebola prejednávaná komisiou verejného poriadku. Zo žiadneho z vykonaných dôkazov nevyplynuli pochybnosti o rozumovej a mravnej vyspelosti obžalovanej, a takúto skutočnosť neuviedla obhajoba ani v podanom odvolaní.

Odvolačnú námietku obžalovanej o možnosti uplatnenia zásady ultima ratio považuje odvolací súd za nedôvodnú, vzhľadom na to, že tento princíp je možné aplikovať len na skutky, ktoré je možné subsumovať len pod zákonné znaky prečinu. V predmetnej trestnej veci sa jedná o zločin, preto uplatnenia zásady ultima ratio a tým súvisiaceho materiálneho korektívu neprichádza do úvahy.

Nosná časť odvolacích námietok obžalovanej sa týkala rozhodnutia ECB č. ECB/2013/10, ktoré stanovuje kritéria pre rozlíšenie zákonnosti, resp. nezákonnosti reprodukcie eurobankovky, podľa ktorého základným kritériom pre posúdenie zákonnosti reprodukcie eurobankovky je jej spôsobilosť viesť do omylu širšiu verejnosť.

Možno sa v plnom rozsahu stotožniť s úvahami prokurátora, ktorý sa vyjadril k podanému odvolaniu obžalovanej. Rozhodnutie ECB hovorí o bankovkách, ktoré je možné legálne reprodukovať a nie pokúšať sa dať do obehu ako pravé. Sama ECB však v rozhodnutí v zásade určila, v akých prípadoch podľa nej bankovka širokou verejnosťou takto zameniteľná nie je. Ide o prípady uvedené v čl. 2 ods. 2 písm. a) - f) rozhodnutia ECB. Preskúmaním predmetných ustanovení bolo zistené, že ide o také napodobneniny, kedy je každému na prvý pohľad jasné a zrejmé, že nemôže ísť o pravú bankovku, napr. z dôvodu vysoko neprimeranej veľkosti reprodukcie, že ide len o reprodukciu jednostrannú alebo so zreteľným nápisom a pod. Takéto bankovky nemôžu byť podľa ECB zamenené s pravou z pohľadu širokej verejnosti za žiadnych okolností. Je možné vydedukovať, že takéto reprodukcie sú povolené, lebo sa neočakáva, že by ich niekto mohol zameniť s pravou bankovkou, a teda ani sa pokúsiť nimi platiť. Argumentom a contrario možno vyvodiť, že ostatné napodobneniny považuje ECB pre širokú verejnosť za zameniteľné. Bankovka, ktorú sa snažila ako pravú dať do obehu obžalovaná však ani zďaleka nespadá pod žiaden z prípadov predpokladaných v čl. 2 ods. 2 písm. a) - f) rozhodnutia ECB. V prípade, ak obhajoba napriek tomu spočívala v poukazaní na kvalitu predmetného falzifikátu bankovky, treba potom posudzovať takýto prípad aj individuálne a aplikovať naň rozhodnutie R 3/1991-1, na ktoré poukazuje napadnutý rozsudok. V uvedenom prípade teda nejde o takú bankovku, ktorá by nemohla byť podľa rozhodnutia ECB širokou verejnosťou zameniteľná. Rozhodnutie ECB teda rieši otázku, kedy je možné legálne vyhotoviť reprodukciu bankovky a judikát použitý súdom prvého stupňa zasa otázku, kedy ide pri použití reprodukcie bankovky o trestný čin.

V tomto smere mal súd za preukázané, že ide o falzifikát odborným posudkom Národnej banky Slovenska, oddelenie prípravy a analýzy platidiel NBS pod č. NCC-2020/1310 zo dňa 08.04.2020. Aj napriek tomu, že kvalita vyhotovenia falzifikátu bola stanovená na stupeň 5, teda nepodarený falzifikát, v odbornom vyjadrení bolo konštatované, že za určitých podmienok môže byť zameniteľný za pravú bankovku.

Vedomosť obžalovanej o falzifikáte predmetnej bankovky bola pred súdom prvého stupňa jednoznačne preukázaná, či už výpoveďami svedkýň E. F. a G. F., že sa obžalovaná pokúšala zaplatiť predmetnou bankovou už v novinovom stánku alebo kamerovým záznamom, z ktorého je viditeľné, ako si obžalovaná bankovku opakovane prezerala ako aj z jej reakcie po zaplatení falošnou bankovou, kedy ihneď ako videla, že si predavačka obzerá bankovku, vytiahla mince, že zaplatí týmito. Je nepravdepodobné, že pri opakovaných prezeraniach bankovky by si nevšimla, že ide o napodobneninu, najmä keď už má ako bolo vyššie uvedené, skúsenosť s peniazmi.

Výrok o treste osobitne odvolaním napadnutý nebol. Tento preskúmal odvolací súd z hľadiska možnosti jeho uloženia, prípustnosti výmery a primeranosti vo vzťahu k osobe obžalovanej a zisteným okolnostiam prípadu.

Prvostupňový súd pri jeho ukladaní prihliadal ku všetkým okolnostiam, ktoré sú rozhodujúce z hľadiska naplnenia účelu trestu a jeho výmery, pričom starostlivo a uvážene prihliadol na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prirážajúce okolnosti (ktoré neboli zistené žiadne) a poľahčujúce okolnosti, a na osobu obžalovanej ako mladistvého páchatel'a, jej pomery a možnosti nápravy. Rešpektujúc tieto hľadiská považuje odvolací súd trest odňatia slobody vo výmere 2 roky s podmienčným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 1 rok uložený obžalovanej na samej spodnej hranici zníženej trestnej sadzbe podľa § 117 ods. 1 Trestného zákona stanovenej v ustanovení § 270 ods. 2 Trestného zákona za zákonný a primeraný tak k závažnosti spáchanej trestnej činnosti, veku obžalovanej ako aj možnostiam nápravy a prevýchovej obžalovanej. Takto uložený trest zodpovedá požiadavke nielen individuálnej, ale i generálnej prevencie.

Vzhľadom na vyššie uvedené zistenia vyhodnotil odvolací súd odvolanie obžalovanej ako nedôvodné, iné chyby napadnutého rozsudku, ktoré neboli odvolaním vytýkané a ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd nenašiel a preto odvolanie obžalovanej ako nedôvodné zamietol.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.